

MEMORANDUM DE ÎNTELEGERE
ÎNTRE
GUVERNUL ROMÂNIEI
ȘI
GUVERNUL REPUBLICII ELENE
PRIVIND
ASIGURAREA SPRIJINULUI NAȚIUNII GAZDĂ
PENTRU EXECUTAREA DE OPERAȚIUNI ȘI EXERCIȚII
NATO

Guvernul României și Guvernul Republicii Elene denumite în continuare Părți;

Având în vedere prevederile Tratatului Atlanticului de Nord, semnat la Washington, la 4 aprilie 1949 și, în special, Articolul 3;

Având în vedere prevederile „Acordului dintre statele părți la Tratatul Atlanticului de Nord cu privire la statutul forțelor lor (NATO SOFA)” semnat la Londra, la 19 iunie 1951;

Luând în considerare prevederile „Protocolului privind statutul comandamentelor militare internaționale înființate în temeiul Tratatului Atlanticului de Nord,” (Protocolul de la Paris), semnat la 28 august 1952;

Luând în considerare concepția NATO privind deplasarea forțelor pe teritoriul României și sau Republicii Elene în timp de pace, în situații de urgență, criză și conflict, în sprijinul operațiunilor conduse de NATO;

Având în vedere conceptul de exerciții și operațiuni prevăzute a avea loc împreună cu forțele NATO și cu acele forțe care desfășoară activități sub controlul NATO;

În considerarea necesităților Guvernului României și/sau al Guvernului Republicii Elene,

Au convenit următoarele:

ARTICOLUL 1 DEFINIȚII

(1) *Forțe.* În acest Memorandum de Înțelegere termenul „forțe” înseamnă toate componentele, militare și civile ale semnatarilor, inclusiv tot personalul, materialele și proviziile, aşa cum sunt definite în NATO SOFA și Protocolul de la Paris. Sunt incluse toate navele, aeronavele, vehiculele, materialele, tehnica, muniția și proviziile necesare desfășurării forței.

(2) *Operațiuni NATO.* Acțiuni militare sau executarea unei misiuni militare strategice, tactice, de serviciu, de antrenament sau de ordin administrativ, procesul ducerii luptei, inclusiv atac, apărare, mișcare, aprovisionare și manevre necesare îndeplinirii obiectivelor oricărei lupte sau campanii. Aceste „operațiuni” vor fi executate de forțe NATO, aşa cum sunt descrise în alineatul (1) și includ exercițiile.

(3) *Planuri pentru situații neprevăzute (COPs).* Planuri întocmite pentru eventuale operațiuni, în care au fost identificați sau pot fi presupuși factori de planificare cum ar fi: domeniul, forțele, destinația, riscurile, zona de responsabilitate și altele. COPs au la bază instrucțiunile aprobate pentru planificare și sunt elaborate în cele mai mici detalii posibile, inclusiv capacitatea de forță/forțe necesare și opțiunile lor de deplasare. COPs asigură baza pentru planificarea operațiunilor de către națiuni sau de personalul NATO.

(4) *Națiuni trimițătoare (SN).* Termenul „SN” înseamnă România și, respectiv, Republica Elenă, în situația în care asigură forțe în afara propriilor frontiere în sprijinul operațiunilor sau exercițiilor NATO.

(5) *Națiune Gazdă (HN).* Termenul „HN” înseamnă România sau Republica Elenă.

(6) *Sprijinul Națiunii Gazdă (HNS)*. Asistență, cu caracter civil sau militar, acordată în timp de pace, situații de urgență, criză și conflict, de către o HN forțelor SN care sunt staționate, execută operațiuni sau tranzitează teritoriul, apele teritoriale sau spațiul aerian de deasupra teritoriului sau apelor teritoriale ale acelei HN. Aranjamentele încheiate între autoritățile abilitate ale HN și SN constituie baza unei asemenea asistențe.

(7) *Cheltuieli*. Acele cheltuieli asociate cu înființarea, sprijinul și susținerea comandamentelor, forțelor sau formațiunilor naționale, multinaționale sau internaționale. Pentru scopurile acestui MOU și ale acordurilor de implementare:

a) *Costuri suportate împreună* înseamnă acele cheltuieli convenite în avans să fie în responsabilitatea comună a mai multor națiuni.

b) *Costuri naționale directe* înseamnă acele cheltuieli considerate ca fiind în responsabilitatea unei singure națiuni.

(8) Detaliile furnizării Sprijinului Națiunii Gazdă (HNS) vor fi stabilite prin intermediul acordurilor de implementare. Acestea sunt Aranjamentul tehnic (T.A) și Aranjamentul de aplicare comună (JIA).

(9) *Aranjament tehnic (T.A)*. Un T.A. este un document subsecvent Memorandumului de Înțelegere privind Sprijinul Națiunii Gazdă (HNS MOU), care specifică conceptul și procedurile de furnizare de HNS.

(10) *Aranjament de aplicare comună (JIA)*: Document subsecvent Aranjamentelor Tehnice (TA), care stabilește angajamentul Părților privind furnizarea și primirea Sprijinului Națiunii Gazdă (HNS) ce include cele mai detaliate informații privind sprijinul solicitat și oferit, procedurile locale specifice pentru aplicarea aranjamentelor de sprijin și detalii privind rambursarea.

(11) Dacă semnificația unui termen utilizat în acest Memorandum de Înțelegere nu este precizată, se va aplica “Glosarul NATO de termeni și definiții (AAP-6)”.

ARTICOLUL 2 SCOPUL

(1) Scopul acestui Memorandum de Înțelegere (MOU) este stabilirea cadrului necesar pentru pentru înființarea de facilități logistice și furnizarea Sprijinului Națiunii Gazdă (HNS) forțelor române, respectiv celor elene, pe timpul operațiunilor NATO.

(2) Acest Memorandum de Înțelegere și acordurile de implementare sunt destinate a servi ca bază pentru procesul planificării Sprijinului Națiunii Gazdă (HNS), pentru diverse operațiuni și exerciții. În planificarea și elaborarea politicii și procedurilor, în stadiu avansat, se vor avea în vedere Planurile pentru situații neprevăzute (COPs), precum și alte concepte privind operațiunile, iar misiunile care urmează a fi sprijinite vor fi luate în considerare în cadrul planurilor operaționale (OPLANS) și ordinelor operaționale (OPORDS). Acest MOU se va aplica în mod egal misiunilor și exercițiilor reale. Aceste operațiuni le includ pe cele pentru care forțele în desfășurare au fost identificate, precum și pe cele pentru care urmează să fie identificate forțe.

ARTICOLUL 3 DOMENIUL DE APLICARE ȘI ARANJAMENTELE GENERALE

(1) Prevederile NATO SOFA, ale Protocolului de la Paris, precum și ale oricărora alte acorduri relevante în vigoare între Comandanții Strategici și Națiunea Gazdă se vor aplica pentru toate operațiunile de sprijin inițiate conform acestui Memorandum de Înțelegere. Părțile recunosc MJLC/MNLC(s)/ALSS(s) /FLS(s) a fi detașamente stabilite de Comandantul Strategic (SC) și activitățile pe care le vor executa aceste detașamente ca fiind în sarcina acelui SC. Aranjamentele privind comanda și controlul vor fi menționate în cadrul planului operațional sau de exercițiu ce se aplică.

(2) Acest Memorandum de Înțelegere este în conformitate cu ultimele versiuni aprobate ale MC 334 și AJP –4.5. Prin urmare, acesta asigură un aranjament și o structură cadru pentru a sprijini intrarea rapidă a forțelor SN.

(3) HN va furniza sprijinul după cum este necesar și, în cadrul unor limitări concrete datorate unor împrejurări existente la momentul respectiv, pentru forțele SN desfășurate în operațiuni multinaționale NATO. Detaliile acestui sprijin vor fi descrise în acordurile de implementare.

(4) Prevederile acestui Memorandum de Înțelegere se vor aplica în conformitate cu legislația HN și cu acordurile internaționale în domeniu.

(5) Prevederile din prezentul Memorandum de Înțelegere se vor aplica în timp de pace, în situații de criză și conflict sau în perioade de tensiune internațională, după cum poate fi stabilit în comun de către Ministerul Apărării din România și Ministerul Apărării Naționale din Republica Elenă.

(6) Operațiunile sau exercițiile care implică sprijin conform acestui Memorandum de Înțelegere pot necesita operațiuni aeriene logistice multinaționale prin utilizarea de aeronave cu aripă fixă sau elicoptere, iar în cazul utilizării porturilor, de nave de sprijin comerciale și militare. HN va asigura ca mișcarea unor astfel de aeronave, elicoptere, nave și echipajele lor să beneficieze de autorizație generală pe durata operațiunilor sau exercițiilor. HN va administra /controla toate aspectele unei asemenea autorizații.

(7) Statul Major General al Armatei Române și șeful Statului Major General din Republica Elenă pot delega, în conformitate cu prevederile ultimelor versiuni aprobate ale MC 334 și AJP - 4.5, autoritatea de a negocia acordurile de implementare subsecvente acestui Memorandum de Înțelegere.

ARTICOLUL 4 RESPONSABILITĂȚI

(1) Potrivit prevederilor prezentului Memorandum de Înțelegere, Națiunea Gazdă:

a) va furniza sprijin conform detaliilor din acordurile de implementare subsecvente acestui MOU. Pe timpul discuțiilor vor fi identificate deficiențele

referitoare la dimensiunea sau tipul sprijinului anticipat pentru perioada punerii în practică a sprijinului planificat;

b) pe timpul întocmirii acordurilor de implementare subsecvente acestui Memorandum de Înțelegere, precum și în cazul în care vor apărea modificări ale acestuia, ca și ulterior finalizării respectivelor documente, HN va informa SN asupra capacitațiilor de HNS și îi va furniza rapoarte în acest sens;

c) pentru a furniza sprijinul acceptat, HN va încheia aranjamentele necesare privind sursele de sprijin, incluzându-le pe cele civile și comerciale;

d) HN va păstra evidențele administrative și financiare necesare stabilirii rambursării către HN a sumelor cheltuite pentru resursele puse la dispoziție pentru forțe și va efectua audit, dacă e necesar;

e) standardele bunurilor și serviciilor furnizate de către HN vor fi în conformitate cu detaliile expuse în acordurile de implementare subsecvente acestui Memorandum de Înțelegere;

f) HN va menține controlul asupra propriilor resurse destinate HNS, cu excepția cazului în care se renunță la exercitarea acestui control;

g) pe timpul elaborării acordurilor de implementare subsecvente, va pune la dispoziția SN copii ale actelor normative privind protecția mediului, aplicabile operațiunilor desfășurate conform acestui Memorandum de Înțelegere, precum și ale actelor normative în domeniul depozitariei, mișcării sau eliminării de materiale periculoase sau tehnică militară de luptă;

h) HN acceptă ca exemplare din documentele de transport ale SN pentru tehnică și materiale, atât pentru uz militar cât și pentru uz personal, conform NATO SOFA, să constituie documentația suficientă pentru îndeplinirea formalităților vamale;

i) Părțile se vor asigura că în acordurile de implementare se specifică tipul, cantitatea și calitatea sprijinului cerut, în măsura maximă posibilă.

(2) Potrivit prevederilor din prezentul Memorandum de Înțelegere, Națiunea Trimitătoare (SN):

a) poate alege să participe în structura și la procedurile de suport logistic centralizat prin intermediul MJLC/MLNC/ALSS/FLS;

b) comunică HN cerințele de HNS. Dacă cerințele SN (considerate fie costuri comune, fie costuri naționale directe) intră în conflict cu prioritățile de distribuție de resurse de către SC, atunci SC va rezolva acest conflict împreună cu SN și HN;

c) în privința cerințelor de costuri naționale directe, SN va negocia, de regulă, prețurile direct cu HN și va asigura rambursarea directă. SC va facilita standardizarea;

d) SN poartă principala responsabilitate în asigurarea propriului sprijin logistic și echipamentelor, dar poate, de asemenea, utiliza și bunuri și servicii puse la dispoziție de către HN și definite în TAs;

e) SN va înainta HN, în cel mai scurt timp posibil, cerințele de HNS și poate negocia direct cu HN, cu participarea contractanților și, dacă este necesar, cu asistență din partea organismului de coordonare a HNS, aspectele legate de furnizarea de servicii și materiale;

f) SN îi va rambursa HN sumele cheltuite pentru toate bunurile și serviciile convenite, furnizate de către HN, cu excepția celor furnizate gratuit sau împrumutate. Se vor aplica prevederile STANAGs și TAs;

g) SN va utiliza cu grijă bunurile împrumutate și facilitățile asigurate și le va returna, în aceeași stare în care au fost primite, cu excepția situațiilor de uzură și deteriorării din cauze naturale;

h) SN va coordona toate mișările materialelor explozive periculoase împreună cu organismul de coordonare al HNS;

i) SN va înainta cerințele HNS, eventualele modificări ulterioare și rapoarte de situație, după cum se solicită, către HN, pe măsură ce acestea apar sau devin cunoscute;

j) SN va căuta să asigure personalul necesar coordonării tuturor activităților logistice cum ar fi transporturile, comunicațiile, asistența medicală, serviciile poștale, activitățile bancare sau serviciile de schimb valutar și altele, împreună cu HN. Acest personal va fi situat, de preferință, în cadrul organismului de coordonare din HN;

k) personalul SN va respecta legislația HN, precum și cultura, obiceiurile și tradițiile populației acesteia;

l) personalul SN va avea documente de identitate militară și se va conforma, la intrarea lor pe teritoriul HN, instrucțiunilor și directivelor vamale și ale poliției de frontieră în vigoare pe teritoriul HN;

m) personalul SN va respecta regulamentele / procedurile din domeniul mediului și se va conforma reglementărilor privind depozitarea, mișcarea sau eliminarea materialelor periculoase și a munițiilor. Pentru a preveni ambiguitățile sau neînțelegерile dintre HN și SN, orice particularități și precizări vor fi definite în TA.

ARTICOLUL 5 PREVEDERI FINANCIARE

(1) Forțele naționale și fiecare militar pus(e) la dispoziția NATO în scopul executării unei operațiuni sunt, prin acord bilateral și convenții internaționale, scutiți de orice taxă și orice impuneri financiare similare, în conformitate cu aranjamentele Comandamentelor NATO, de aplicare a NATO SOFA sau a Protocolului de la Paris. Cheltuielile pentru materialele furnizate, inclusiv carburanți/lubrifianti, asigurate de sursele militare din HN vor fi stabilite conform procedurilor de cerere/ facturare specificate în STANAG în vigoare, cu excepția cazului în care se prevede altfel în TAs.

(2) Unde nu există posibilitatea scutirii totale de taxe și impuneri similare, sumele de plătit vor fi reduse la minim și se va plăti suma minimă pentru cerințele de ordin administrativ.

(3) Părțile recunosc că încheierea unor aranjamente financiare privind HNS în sprijinul oricărui COP, OPLAN sau exercițiu, este un proces în desfășurare care va fi definitivat pe măsură ce sunt cunoscute mai multe informații.

(4) Acordurile de implementare subsecvente acestui MOU vor constitui baza inițială pentru estimările privind costul și vor servi ca bază pentru calificarea cheltuielilor drept Costuri naționale directe.

(5) Impunerile financiare pentru materialele și serviciile civile și militare vor fi reduse la același nivel la care sunt percepute Părților prezentului Memorandum de Înțelegere, dar pot reflecta diferențe de preț datorate unor programe de livrare, puncte de livrare, sau din considerente similare.

(6) Pretențiile derivând din contracte vor fi soluționate în conformitate cu legislația HN, cu rambursare de la SN.

(7) HN nu-i va reveni nici o responsabilitate financiară din partea SN dacă nu se cere în mod special să se procedeze astfel și dacă este acceptată responsabilitatea pentru plata cheltuielilor.

(8) Pretențiile derivând din aplicarea prezentului Memorandum de Înțelegere, sau în legătură cu acesta, se vor rezolva în conformitate cu NATO SOFA, acolo unde sunt aplicabile.

(9) Aranjamentele financiare detaliate și procedurile de rambursare vor fi precizate în acordurile de implementare subsecvente prezentului Memorandum de Înțelegere.

(10) Înființarea de facilități logistice în sprijinul unei(ui) operațiuni nu implică construcția sau reabilitarea de infrastructuri.

(11) Plata pentru serviciile și materialele asigurate se va face în moneda euro.

ARTICOLUL 6 PROTECȚIA INFORMAȚIILOR

(1) Informațiile în legătură cu problematica NATO, furnizate cu titlu confidențial de către una dintre Părți celeilalte, precum și informațiile cu titlu confidențial obținute de către oricare dintre Părți ca urmare a aplicării prezentului Memorandum de Înțelegere, fie vor fi menținute la nivelul de secretizare original, fie vor fi clasificate astfel încât să asigure un nivel de protecție împotriva eventualelor dezvăluiiri, echivalent cu cel solicitat de cealaltă Parte.

(2) Toate informațiile și materialele furnizate cu titlu confidențial în temeiul prezentului Memorandum de Înțelegere vor continua să fie protejate în cazul încetării valabilității sale, ca rezultat al denunțării de către oricare dintre Părți.

(3) Fiecare Parte va întreprinde toate demersurile legale pentru a împiedica dezvăluirea oricărora informații schimbate cu titlu confidențial ca urmare a aplicării acestui Memorandum de Înțelegere, cu excepția situației în care cealaltă Parte consimte la o asemenea dezvăluire.

(4) În vederea asigurării protecției dorite, fiecare Parte va marca informațiile furnizate celeilalte Părți cu titlu confidențial, cu o legendă indicând originea lor, nivelul de secretizare, condițiile în care pot fi făcute publice, faptul că informațiile au legătură cu acest Memorandum de Înțelegere și că sunt furnizate cu titlu confidențial.

ARTICOLUL 7 SECURITATEA

(1) Părțile vor depozita, manevra, transmite și asigura protecția tuturor materialelor clasificate deținute, utilizate, generate, furnizate sau schimbate în aplicarea acestui Memorandum de Înțelegere, în conformitate cu prevederile C-M(55)15 din 15 octombrie 1997 privind "Securitatea în cadrul Organizației Tratatului Atlanticului de Nord", aşa cum acesta a fost amendat.

(2) Vizitele personalului vor fi organizate conform cu procedurilor specificate în C-M (55)15, aşa cum acesta a fost amendat.

ARTICOLUL 8 INTRAREA ÎN VIGOARE, DURATA ȘI ÎNCETAREA VALABILITĂȚII

(1) Prezentul Memorandum de Înțelegere va intra în vigoare la data primirii ultimei notificări scrise prin care Părțile se informează reciproc asupra îndeplinirii procedurilor legale interne necesare intrării sale în vigoare.

(2) Memorandumul de Înțelegere va rămâne în vigoare atât timp cât cele două state vor fi parte la Tratatul Atlanticului de Nord, cu excepția situației în care una dintre Părți îl denunță prin notificare scrisă adresată celeilalte Părți. Denunțarea își va produce efectele la șase luni de la data primirii unei astfel de notificări.

ARTICOLUL 9 AMENDAREA ȘI INTERPRETAREA

(1) La cererea oricăreia dintre Părți acest MOU poate fi amendat sau modificat, în scris, prin consimțământ reciproc. Amendamentele și modificările vor intra în vigoare conform procedurii stabilite la articolul 8 alineatul (1).

(2) Conform prevederilor art. 5, alin. 8, eventualele divergențe privind interpretarea sau aplicarea acestui MOU vor fi soluționate prin consultări între Părți și nu vor fi înaintate vreunui tribunal sau terț în vederea soluționării.

Subsemnații fiind pe deplin autorizați au semnat acest Memorandum de Înțelegere.

Semnat în două exemplare originale, în limba engleză.

PENTRU GUVERNUL
ROMÂNIEI

PENTRU GUVERNUL
REPUBLICII ELENE

TRADUCEREA ESTE CONFORM CU ORIGINALUL
p.ŞEFUL DIRECȚIEI COOPERARE
MILITARĂ INTERNATIONALĂ
DIRECTORAT GENERAL

DRAGOS LINCA

ANEXA A a MOU

DOCUMENTE DE REFERINȚĂ

Ultimele versiuni aprobată ale următoarelor documente vor fi avute în vedere în aplicarea prezentului Memorandum de Înțelegere:

- a. Tratatul Atlanticului de Nord, semnat la Washington la 4 aprilie 1949.
- b. Acordul dintre statele părți la Tratatul Atlanticului de Nord cu privire la statutul forțelor lor, semnat la Londra la 19 iunie 1951, numit abreviat NATO SOFA.
- c. Protocolul privind statutul comandamentelor militare internaționale înființate în temeiul Tratatului Atlanticului de Nord,” semnat la 28 august 1952, numit abreviat Protocolul de la Paris.
- d. MC 36/2 – Repartizarea responsibilităților în timp de război între comandanții naționali și comandații aliați principali.
- e. MC 317 – Structura de forțe a NATO.
- f. MC 319 – Prințipiile și politicele NATO pentru logistică.
- g. MC 326 – Prințipiile și politicele NATO pentru asistență medicală.
- h. MC 334 - Prințipiile și politicele NATO pentru sprijinul națiunii gazdă (HNS).
- i. MC 336 – Conceptul NATO privind mișcarea și transportul.
- j. MC 400 – Îndrumări pentru aplicarea militară a strategiei Alianței.
- k. Acordurile de Standardizare (STANAG) și Directivele aplicabile sprijinului logistic și rambursării.
- l. Conceptul NATO pentru operațiunile maritime (CONMAROPS).
- m. ALP – 9, Doctrina logistică a forțelor terestre.
- n. ALP – 11, Logistica Forței Maritime Multinaționale.
- o. AJP – 4.5, Doctrina și Procedurile Aliate Întrunite privind HNS.
- p. ALP – 13, Doctrina logistică a forțelor aeriene (DRAFT).
- q. AAP – 6, Glosar de termeni
- r. Îndrumări pentru planificarea operațiunilor (GOP).
- s. C-M (55) 15, Securitatea în cadrul Organizației Tratatului Atlanticului de Nord, după cum a fost modificat.
- t. MC 94/4 – Politica NATO cu privire la exercițiile militare.

MEMORANDUM OF UNDERSTANDING

BETWEEN

THE GOVERNMENT OF ROMANIA

AND

THE GOVERNMENT OF THE HELLENIC REPUBLIC

REGARDING

THE PROVISION OF HOST NATION SUPPORT

**FOR THE EXECUTION OF NATO OPERATIONS AND
EXERCISES**

The Government of Romania and the Government of the Hellenic Republic hereinafter referred to as Parties:

Having regard to the provisions of the North Atlantic Treaty signed 4 April 1949, and in particular Article 3 thereof;

Having regard to the provisions of the "Agreement between the Parties to the North Atlantic Treaty Regarding the Status of Their Forces (NATO SOFA)" signed 19 June 1951;

Having regard to the provisions of the "Protocol on the Status of International Military Headquarters set up Pursuant to the North Atlantic Treaty (Paris Protocol)" dated 28 August 1952;

Having regard to the concept deploying NATO forces to or through Romania and/or the Hellenic Republic territories during periods of peace, emergencies, crisis and conflict in support of NATO led operations;

Having regard to the concept of exercises and operations to take place with NATO forces and those forces operating under NATO control;

And in consideration of the needs of the Government of Romania and/or the Government of Hellenic Republic,

The Parties have agreed as follows:

ARTICLE 1 DEFINITIONS

(1) *Forces*. In this MOU the term "forces" means all components, military and civilian of the signatories, including all personnel, materiel and provisions as defined in the NATO SOFA and the Paris Protocol. It also includes all ships, aircraft, vehicles, stores, equipment, ammunition and provisions required to deploy the force.

(2) *NATO Operations*. Military actions, or the carrying out of a strategic, tactical, service, training, or administrative military mission; the process of carrying on combat, including attack, defense, movement, supply and maneuvers needed to gain the objectives of any battle or campaign. These "operations" will be carried out by NATO forces as described in paragraph (1) and include exercises.

(3) *Contingency Plans (COP(s))*. Plans, which are developed for possible operations where the planning factors (e.g. scope, forces, destination, risks, area of responsibilities, etc.), have been identified or can be assumed. COP(s) are based on approved planning guidance and are produced in as much detail as possible, including forces/required force capabilities and their deployment options. COP(s) provide a basis for operational planning by nations or by NATO staffs.

(4) *Sending Nations (SN)*. The term "SN" means Romania or the Hellenic Republic respectively providing forces outside their own borders

in support of NATO operations or exercises.

(5) *Host Nation (HN)*: The term "HN" means Romania or the Hellenic Republic.

(6) *Host Nation Support (HNS)*: The civil and military assistance rendered in peace, emergencies, crisis and conflict by a HN to the SN forces which are located on or operating in or transiting through the HN's territory, territorial waters or airspace above its territory and its territorial waters. Arrangements concluded between the appropriate authorities of HN and SN form the basis of such assistance.

(7) *Expenses*: Those expenditures associated with the establishment, support and sustainment of national, multinational or international headquarters, forces or formations. For the purposes of this MOU and its implementing arrangements:

- a. Shared Costs means those expenses agreed in advance to be the shared responsibility of more than one nation.
- b. Direct National Costs means those expenses considered being the responsibility of a single nation.

(8) The details of the provision of HNS will be established by implementing arrangements. These are the Technical Arrangement (TA) and Joint Implementation Arrangement (JIA).

(9) *Technical Arrangement (TA)*: A TA is a follow-on document to the HNS MOU, which specifies the concept and procedures for the provision of HNS.

(10) *Joint Implementation Arrangement (JIA)*: Follow on document to TAs which establishes the commitment between the participants concerning the provision and receipt of HNS it includes the most detailed information on the required and offered support, the site-specific procedures to implement the support arrangements and the reimbursement details.

(11) Unless a meaning is specified within this MOU, the "NATO glossary of terms and definitions (AAP-6)" will apply.

ARTICLE 2 PURPOSE

(1) The purpose of this MOU is to establish a framework for the establishment of bilateral logistic support sites and the provision of HNS to ROMANIAN and the Hellenic Republic forces during NATO operations.

(2) This MOU and its implementing arrangements are intended to serve as the basis for the HNS planning process for a variety of operations and exercises. While advanced planning and formation of

policy and procedures will take into account Contingency Plans (COPs) and other generic concepts of operations, the actual missions to be supported will be addressed in operational plans (OPLANs) and operational orders (OPORDs). This MOU will apply equally to actual missions and exercises. These operations include those for which deploying forces have been identified and those for which forces are yet to be identified.

ARTICLE 3 SCOPE AND GENERAL ARRANGEMENTS

(1) The provisions of NATO SOFA, the Paris Protocol, and any other relevant Agreement(s) which is (are) in force between the SC(s) and HN will apply to all support operations activated under this MOU. The Parties recognize MJLC/MNLC(s)/ALSS(s) /FLS(s) to be detachments of the establishing Strategic Commander (SC) and the activities of such detachments to be undertaking of the SC. Command and control arrangements will be assigned in the applicable operational or exercise plan.

(2) This MOU is in accordance with the latest approved versions of the MC 334 and AJP-4.5. It thereby provides an umbrella arrangement and structure to support the approved rapid entry of the SN forces.

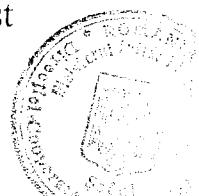
(3) The HN will provide support as necessary, and within the practical limitations of the circumstances that then exist, to the SN forces deployed in NATO multinational operations. The details of this support will be addressed in the implementing arrangements.

(4) The provisions of this MOU shall apply taking into full consideration the national law of the HN and relevant international agreements.

(5) The provisions of this MOU will apply in peace, crisis and conflict or periods of international tension as may be jointly determined by the Ministry of National Defense of Romania and the Ministry of National Defense of the Hellenic Republic.

(6) Operations or exercises supported by this MOU may require multinational logistic air operations by fixed wing aircraft and helicopters, and in the case of ports, by merchant and military support vessels. The HN acknowledges that movement of such aircraft, helicopters, ships and their crews will take place under a general clearance for the duration of the operation or exercises. The HN will administer/control all aspects of such a clearance.

(7) The Chief of Defence of the Hellenic Republic and Romanian General Staff may delegate in accordance with the provisions of the latest

approved versions of the MC 334 and AJP-4.5., the authority to negotiate the implementing arrangements, which will support and amplify this MOU.

ARTICLE 4 RESPONSIBILITIES

- (1) Within the provisions of this MOU, the Host Nation:
  - a) Will provide support as detailed in the implementing arrangements of this MOU. Deficiencies in magnitude or type of support anticipated during practical implementation of planned support will be identified during discussions.
  - b) During the development of the implementing arrangements to this MOU and as changes occur, and following completion of these documents, the HN will advise the SN concerning the availability of HNS capabilities and provide reports
  - c) In order to provide the accepted support, the HN will make the necessary arrangements with sources of support, to include civil and commercial sources.
  - d) The HN will keep the administrative and financial records necessary to establish reimbursement to the HN for the resources provided to the forces and audit, as necessary.
  - e) The standard of goods and services supplied by the HN will be in accordance with the details set out in the implementing arrangements to this MOU.
  - f) The HN will retain control over their own HNS resources, unless control of such resources is released.
  - g) The HN will, during development of implementing arrangements, provide the SN with copies of any environmental regulations, which may apply to operations conducted under this MOU as well as any regulations in respect of storage, movement, or disposal of hazardous materials or munitions.
  - h) The HN accepts that copies of SN cargo manifests for equipment and supplies, both for military and personal use in accordance with the NATO SOFA will be sufficient documentation for Customs purposes.
  - i) Both parties will ensure, to the maximum extent possible, that implementing arrangements specify the type, quantity and quality of support required.
- (2) Within the provisions of this MOU, the Sending Nation:
  - a) May elect to participate in the structure and procedures for centralised logistics support through an MJLC/MNLC/ALSS/ FLS

- b) Will identify HNS requirements to the HN. If SN requirements (whether considered Common Costs or Direct National Costs) conflict with the SC's resource distribution priorities, the SC will resolve the conflict with the SN and HN.
- c) For Direct National Cost requirements, the SN will normally negotiate pricing directly with the HN and provide direct reimbursement. The SC will facilitate standardisation.
- d) SN, have the primary responsibility for providing their own logistic support and equipment but then may also utilise goods and services made available by the HN and defined in the TAs.
- e) SN is to submit HNS requirements to the HN as soon as possible and the SN may negotiate directly with the HN for the supply of services and material in conjunction with the appropriate contractors, with the assistance of the HNS coordinating organisation, if necessary.
- f) SN will reimburse the HN for all agreed goods and services provided by the HN, except those provided at no cost or loan. Provisions laid out in the appropriate STANAGs and TAs will apply.
- g) SN will use with care items loaned and facilities provided and will return, then in the same condition in which they were received, except for natural wear and tear.
- h) SN will coordinate all movements of hazardous material explosives with the HNS co-ordinating organisation.
- i) SN will submit HNS requirements, subsequent changes and status reports as required to the HN as they became known or occur.
- j) SN will endeavour to provide the necessary personnel to coordinate all logistic activities (transport, communications, medical assistance, postal service, banking or exchange services etc) with the HN. This personnel will ideally be located with the HN coordinating organisation.
- k) SN personnel shall respect the laws of the HN and will respect the culture, customs and traditions of its population.
- l) SN personnel will carry Military ID's and comply upon their entry to HN territory with the HN instructions and custom or border police directions.
- m) SN shall be respectful of environmental regulation/ procedures and comply with any regulations in respect of the storage, movement or disposal of hazardous material or ammunition. Any peculiarities and specifics will be defined in the TA to prevent ambiguity or misunderstanding between HN and SN.

ARTICLE 5 FINANCIAL PROVISIONS

(1) National forces and individual troops provided to NATO for the scope of the execution on operation or exercise are, by mutual agreement and international convention, free from all taxes, duties, fees, and all similar charges, in accordance with pre-existing NATO Headquarters implementation arrangements to the NATO SOFA, or Paris Protocol. Expenses for supplies including fuel/lubricants, provided by the HN military sources will be settled according to the requests/invoicing procedures specified in the STANAGs in force unless otherwise agreed in the TA.

(2) Where complete exemption from taxes, duties, fees and similar charges is not possible, charges will be levied at the minimum rate and with the least amount of accompanying administrative requirements.

(3) The participants recognize that the development of HNS financial arrangements in support of any COP, OPLAN or exercise will be an evolutionary process - one which will continue to be refined as more information becomes known.

(4) The implementing arrangements subordinate to this MOU will provide the initial basis for cost estimates and will serve as the basis for the categorization of expenses as Direct National Costs.

(5) Charges for civil and military materiel and services will be levied at the same rate that the Parties of this MOU are charged, but may reflect price differentials due to delivery schedules, points of delivery, or similar considerations.

(6) Contract claims will be solved in accordance with the HN law, with reimbursement from the SN.

(7) The HN will not incur any financial liability on behalf of SN, unless specifically requested to do so, and unless responsibility for the payment of the expenses is accepted.

(8) Claims arising out of, or in connection with, this MOU, will be settled according with NATO SOFA where applicable.

(9) Detailed financial arrangements and reimbursement procedures will be specified in the **implementing arrangements** of this MOU.

(10) Establishment of logistic sites in support of an operation/exercise does not contemplate construction or rehabilitation of infrastructure.

(11) Payment for services and supplies will be made in Euro.

ARTICLE 6 PROTECTION OF INFORMATION

(1) Information related with NATO issues, provided by one Party to the other in confidence, and such information produced by the Party pursuant to this MOU requiring confidentiality, will either retain its original classification, or be assigned a classification that will ensure a degree of protection against disclosure, equivalent to that required by the other Party.

(2) All information and material provided in confidence on the basis of this MOU continue to be protected in the event of the termination as a result of its denunciation by either Party.

(3) Each Party will take all lawful steps available to it to prevent any disclosure of information exchanged in confidence under this MOU, unless the other Party consents to such disclosure.

(4) To assist in providing the desired protection, each Party will mark such information furnished to the other in confidence with a legend indicating its origin, the security classification, the conditions of release, that the information relates to this MOU, and that it is furnished in confidence.

ARTICLE 7 SECURITY

(1) The Parties will store, handle, transmit and safeguard all classified material held, used, generated, supplied or exchanged under this MOU in accordance with the provisions of C-M (55) 15 dated 15 October 1997, "Security Within the North Atlantic Treaty Organisation", or as amended.

(2) Visits by personnel will be arranged in accordance with the procedures specified in C-M(55)15, or as amended.

ARTICLE 8 ENTRY TO FORCE, DURATION AND TERMINATION

(1) This MOU shall enter into force on date of receipt of last written notification through which the Parties inform each other that all their internal legal procedures necessary for entry into force have been completed.

(2) The MOU will remain in force as long as the two states remain Parties to the North Atlantic Treaty, unless terminated by either Party by notification to other Party. The denunciation shall become effective 6

months after the date of such notification

ARTICLE 9 MODIFICATION AND INTERPRETATION

(1) This MOU may be amended or modified in writing by mutual consent upon request of any of the Parties. The amendments and modifications shall enter into force according to the procedure established in Article 8, para (1).

(2) Subject to the provisions of article 5 para. 8 any dispute regarding the interpretation or application of this MOU will be resolved by consultation between the Parties and will not be referred to an outside tribunal or third party for settlement.

The undersigned, being duly authorized thereof, have signed this Memorandum of Understanding.

Signed in two original copies, in English Language.

FOR THE GOVERNMENT
OF ROMANIA

FOR THE GOVERNMENT
OF THE HELLENIC REPUBLIC

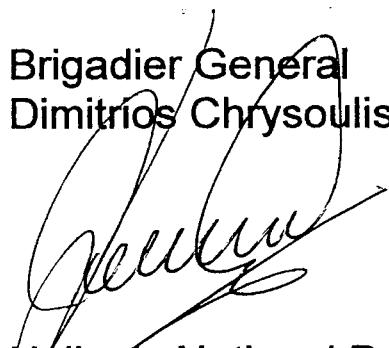
**Brigadier General
dr. Petru Bejinariu**

Date
Place

**Romanian Defence
General Staff
Logistics Directorate**

**Brigadier General
Dimitrios Chrysoulis**

**Hellenic National Defence
General Staff
Operational Logistics**

ANNEX A to the MOU

APPLICABLE DOCUMENTS

The latest approved versions of the following documents will apply to this MOU:

- a. The North Atlantic Treaty signed at Washington DC on 4 April 1949.
- b. The NATO Status of Forces Agreement signed at London on 19 June 1951, called for short “NATO SOFA”.
- c. The Protocol on the Status of International Military Headquarters pursuant to the North Atlantic Treaty, signed in Paris on 28 August 1952, called for short “Paris Protocol”.
- d. MC 36/2 - The Division of Responsibilities in Wartime between National Commanders and Major Subordinate Allied Commanders.
- e. MC 317 - NATO Force Structure.
- f. MC 319- NATO Principles and Policies for Logistics.
- g. MC 326- Medical Support Principles and Policies.
- h. MC 334- NATO Principles and Policies for Host Nation Support (HNS).
- i. MC 336- Movement and Transportation Concept for NATO.
- j. MC 400 - MC Guidance for Military Implementation of Alliance’s Strategy.
- k. NATO STANAG(s) and Directives Applicable to Logistics Support and Financial Reimbursement.
- l. NATO’s Concept for maritime operations (CONMAROPS)
- m. ALP-9, Land Forces Logistics Doctrine
- n. ALP-11, Multinational Maritime Force Logistics
- o. AJP-4.5, Allied Joint HNS Doctrine and Procedures.
- p. ALP-13, Air Logistics Doctrine (DRAFT)
- q. AAP-6 Glossary of Terms
- r. Guidelines for Operational Planning (GOP).
- s. C-M (55) 15, Security within the North Atlantic Treaty Organization, as amended.
- t. MC 94/4 – NATO Military Exercise Policy.